Homilia

en la trobada de preveres, diaques i seminaristes de les diòcesis amb seu a Catalunya a Montserrat, 30 d'octubre de 2024

Molt estimats germans bisbes. Molt estimats preveres, diaques i seminaristes. Molt estimats Pare Abat i monjos d'aquest monestir. Molt estimat Poble sant de Déu.

Avui ens reunim els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya amb els nostres preveres, diaques i seminaristes als peus de la imatge de la nostra Patrona, la Mare de Déu de Montserrat. Agraïm cordialment al Pare Abat Manel i a la Comunitat benedictina que ens hagin convidat a participar de la joia dels mil anys de la fundació del monestir per part del gran abat de Ripoll i Cuixà i bisbe de Vic, Oliba. Mil anys de vida monàstica ininterrompuda que han permès viure èpoques de tota mena, però que sobretot han permès transmetre i compartir els valors de l'Evangeli i de la Regla de Sant Benet.

Amb aquest aplec donem nova saba a les trobades que al segle passat va crear el cardenal Vidal i Barraquer i que, més endavant, van fomentar sobretot els arquebisbes Josep Pont i Gol i Ramon Torrella. Mantenim la convicció de la unitat pastoral de les diòcesis amb seu a Catalunya que l'episcopat ha anat fomentant al llarg dels anys, i que va trobar expressió palpable especialment en el document *Arrels cristianes de Catalunya* (1985), amb la celebració del Concili Provincial Tarraconense de l'any 1995 i, més tard, amb el document *Al servei del nostre poble* (2010). En ells, «es donava fe de la realitat nacional de Catalunya, afaiçonada al llarg de mil anys d'història».[1]

La nostra societat i les nostres Esglésies són diferents de quan es va celebrar el Concili de les nostres Esglésies, però la generació actual de servidors de l'Evangeli, enmig de la nostra pobresa de recursos humans, mantenim ferma la nostra vocació de servir tothom, especialment els més necessitats.

Molt estimats. Enmig de les llums i de les ombres del context social i eclesial que estem vivint, com a pastors de les nostres comunitats, constantment va emergint en el nostre pensament aquella pregunta cabdal que ja es formulava el Concili Provincial Tarraconense[2] a l'inici de les seves resolucions: Com evangelitzar en l'actual situació? Hauríem de respondre a la pregunta invocant l'Esperit Sant a fi d'impulsar un gran discerniment eclesial que ens ajudi a descobrir la voluntat del Senyor en aquests moments i revifar l'encontre viu amb Ell que, gràcies al seu Esperit, ens omple de llum, de fortalesa i d'esperança. Recordem que hem de ser homes i dones d'esperança i que, en el fons, és esperança el que podem aportar enmig del nostre món. Que aquest

[1] Els bisbes de Catalunya, «Arrels cristianes de Catalunya» (27-XII-1985): *DdE* 429 (1986) 272.

[2] Concili Provincial Tarraconense de 1995, Resolució 1.

anunci d'esperança es faci realitat en tots nosaltres en aquest Any Jubilar que ja tenim a les portes.

Reitero la pregunta: Com evangelitzar en l'actual situació? Crec que la sinodalitat i el discerniment han d'esdevenir els eixos espirituals i metodològics de les nostres accions com a agents pastorals que som. Com esdevenir una Església sinodal missionera? Heus ací la gran pregunta que s'ha fet el Sínode que ha acabat aquests dies a Roma. Certament, en un primer intent de resposta, promovent els nostres organismes sinodals. Però la sinodalitat i el discerniment no depenen únicament d'ells. Ens cal una preparació personal i, al mateix temps, col·lectiva. És l'experiència de viure uns mateixos sentiments, d'un caminar junts, invocar l'Esperit Sant, essent capaços d'escoltar i d'acompanyar la nostra gent... Tot això anirà conreant l'*humus* necessari per tal que després pugui reeixir el discerniment sinodal que, quan serà el cas, podrem portar a terme en els nostres consells, en les nostres unitats pastorals, arxiprestals o diocesanes. L'actitud d'escolta sempre ha de ser doble: d'una banda, cap al Senyor i al seu Evangeli i, d'altra banda, cap als desitjos i gemecs dels nostres contemporanis amb els quals ens trobem en sortida missionera.

Pel que fa al discerniment, hem de dir que aquest no és una moda, ni tan sols una metodologia, sinó, principalment una actitud interior que té la seva arrel en un acte de fe i que consisteix en intentar descobrir a nivell personal i comunitari el pla de Déu, la seva voluntat, la seva crida a ser deixebles missioners.

«Vindrà gent d'orient i d'occident, del nord i del sud, i s'asseuran a taula en el Regne de Déu», ens ha dit Jesús a l'Evangeli d'avui. Penso que aquesta gent que ve de lluny, d'orient i d'occident, del nord i del sud, son els nostres migrants. A casa nostra, el tema de les migracions se'ns presenta i es viu molt sovint com un problema. I sí, és un problema; ho és bàsicament perquè la quasi totalitat de persones afectades, es veuen obligades a migrar, es veuen obligades a marxar de casa. Són migrants forçats. I això significa que el problema no són, en cap cas, les persones, sinó que el problema son les situacions i les causes que obliguen les persones a marxar, a fugir de casa, a abandonar el que és seu. Migrar és un dret, però també ho és no haver de migrar forçadament.

Una vegada han arribat a casa nostra, els hem d'acollir i estimar amb sol·licitud. Al banquet de la taula eucarística, penyora i anticipació del banquet etern, cada vegada hi participen més persones provinents d'altres països. Donen vida a moltes de les nostres comunitats. Curiosament, cada vegada tenim més vocacions tant laïcals, com religioses o sacerdotals provinents de fora. Totes elles son un bé i una gràcia de Déu per a la nostra Església que peregrina a Catalunya. Per tant, no fem una pastoral «per a» ells, que significaria que ens situem a distància i ens mirem el fenomen migratori com una cosa que ens ve des de fora, sinó que proposem una pastoral i un treball «amb» les persones

migrants que venen a viure a la nostra pròpia tenda.[3] «Massa sovint no els percebem com a possibles agents evangelitzadors. Alguns d'ells venen amb una fe molt sòlida, i es troben amb obstacles per actuar en les nostres comunitats. És cert que cal una formació prèvia per a ressituar-los en la nostra cultura religiosa, però ens hem de preguntar si els deixem actuar en les nostres comunitats, si els percebem com a missioners per ajudar-nos o si els donem les eines necessàries per a una formació específica»[4]. D'ells, en podem aprendre moltes coses. Es tracta d'una riquesa que expressa la profunda catolicitat de l'Església, precisament pel fet de ser missionera[5] i, al mateix temps, ens posa en camí vers un món sense fronteres. Que no se'ns pugui aplicar a nosaltres allò que ha dit Jesús al final de l'Evangeli que hem escoltat: «Mireu, ara son darrers els qui llavors seran primers i són primers els qui llavors seran darrers».

És important també, tenint en compte l›arribada i la presència d'aquestes persones entre nosaltres, a les nostres comunitats, que siguem capaços de transmetre l'amor per la nostra llengua, perquè la tinguin ben present i, si pot ser, que la incorporin aviat al seu dia a dia, sabent-la parlar i sabent-la escriure. Per tal de fer-ho possible nosaltres, diaques, preveres i bisbes, hem de protegir-la, l'hem de mantenir present a les nostres celebracions, als nostres textos. En aquest sentit, i a tall d'exemple, seria necessari poder disposar en català d'un bon repositori *on line* dels principals textos dels documents eclesials i del Magisteri.

Us animo a avançar en aquest camí, com també a viure amb esperança el nostre servei essencial que no és altre que fer present l'Evangeli de Nostre Senyor Jesucrist, tan important per a la nostra societat. M'arriben peticions d'institucions importants del país per demanar-nos presència, així com una paraula nostra que ajudi a millorar la situació dels nostres joves, i no tan joves. Hi ha preocupació pel futur i l'Església té molt per a aportar.

Ens emmirallem en la voluntat pacificadora que va caracteritzar el bisbe Oliba i en el seu amor als valors benedictins que va promoure: la pregària, el treball, la lectura, la maduresa personal, i la vida de comunitat. Al capdavall, és el lema proposat en motiu d'aquest mil·lenari: «*Ora, lege, labora, rege te ipsum in communitate*».

Estimats. Confiem aquests desigs a la nostra Patrona, per tal que com a «estrella resplendent» il·lumini la catalana terra i ens guiï cap al cel. Amén.

---

[3] Cf. Conferencia Episcopal Española, *Exhortación pastoral Comunidades acogedoras y misioneras. Identidad y marco de la pastoral con migrantes*, Asamblea Plenaria del 4 al 8 de marzo de 2024, Madrid: Edice 2024.

[4] Joan Soler Ribas, «Joan Esquerda Bifet, mestre d'espiritualitat missionera. De la *missio ad gentes* a la *missio inter gentes*»: *Quaderns ISCRG* 36 (2024) 35.

[5] Concili Vaticà II, Decret sobre l'activitat missionera de l'Església, *Ad gentes*, 2.